

Retningslinje for tilrettelegging av samarbeid mellom leder og verneombud

Fastsatt av:	Rektor	Dato:	
Ansvarlig enhet:	Avdeling for organisasjon og økonomi	Id:	
Sist endret av:	Seksjon for personal og organisasjon	Dato:	08.112023
Erstatter:	Ny	Arkivref.:	

1. Formål

Retningslinjen skal sikre godt samarbeid mellom linjeleder og verneombud. Dette gjøres ved at det på alle nivå blir satt av tilstrekkelig tid til å utføre verneombudsrollen på en forsvarlig måte. Regelmessige møtepunkter mellom verneombud og leder vil legge til rette for et aktivt samarbeid mellom linjeleder og verneombud i det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet (HMS) ved UiT.

2. Virkeområde

Denne retningslinjen omfatter hele UiT, alle nivå og enheter ved universitetet, jf. beskrivelse av aktører og deres ansvar og oppgaver i HMS-arbeidet ved UiT.

Retningslinjen inngår som en del av styringssystemet for HMS ved UiT.

3. Ansvar, myndighet og oppgavefordeling

Leder skal innenfor sitt ansvarsområde:

- Iverksette og følge opp retningslinjen
- Sørge for tilrettelegging og samarbeid mellom leder og verneombud, også samordnede verneombud.
- Følge opp eventuelle samordningsavtaler om verneombud med andre hovedverneområder.
- Se til at verneombud og vara har tilstrekkelig HMS-kompetanse til å utføre vervet.

Verneombud skal innenfor sitt verneområde:

- Fungere som et bindeledd mellom arbeidstakere og arbeidsgiver ved å hjelpe arbeidsgiver i det forebyggende HMS-arbeidet slik at arbeidstakernes sikkerhet blir ivaretatt og at de ikke utsettes for fare
- Være en viktig del av arbeidstakernes rett til medvirkning og medbestemmelse på arbeidsplassen. Gjennom verneombudet kan arbeidstakerne påvirke arbeidet for et trygt og sikkert arbeidsmiljø.
- Gjøre seg kjent med denne retningslinjen og øvrig HMS-regelverk som gleder innenfor eget verneområde
- Påse at arbeidsgiver ivaretar sitt ansvar etter myndighetskrav og universitetets interne HMS-regelverk
- Delta i planlegging og gjennomføring av det systematiske HMS-arbeidet

- Gjennomføre 40-timers grunnopplæring i HMS jf. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 3-18.
- Få tilbud om å deltakelse på møter som omhandler arbeidsmiljøet

Verneombudet skal gjøre seg kjent med UiTs bestemmelser om håndtering av personopplysninger innenfor verneombudsordningen, herunder verneombudets taushetsplikt.

Vara verneombud skal innenfor sitt verneområde:

- Være kjent med retningslinjen og skal kunne tre inn dersom verneombud er forhindret i å utføre sitt verv. I de situasjonene vara verneombud trer inn, gjelder de samme reglene for vara verneombud som for verneombud.
- Gjennomføre 40-timers grunnopplæring i HMS jf. Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 3-18.
- Få tilbud om deltakelse på møter som omhandler arbeidsmiljøet.

UiTs koordinerende hovedverneombud og hovedverneombud har i tillegg ansvar for å samordne verneombudenes virksomhet innenfor sitt verneområde, jf. arbeidsmiljøloven § 6-1 (3), og Forskrift om organisasjon, ledelse og medvirkning § 3-5.

4. Definisjoner og forkortelser

- Leder: rektor, dekan, avdelingsdirektør, instituttleder eller seksjonsleder
- Verneombud: universitetets koordinerende hovedverneombud (k-HVO), hovedverneombud (HVO) og verneombud (VO)
- Vara verneombud: Vara k-HVO, vara HVO, vara VO.

5. Tilrettelegging av samarbeid

5.1 Faste møter mellom ledelse og verneombud

Leder skal kalle inn til og legge til rette for regelmessige møter mellom verneombud og leder. Det skal være minimum et møte hvert halvår. I møtene mellom leder og verneombud føres det referat.

Leder og verneombud skal også planlegge, gjennomføre, og følge opp det systematiske HMS-arbeidet.

De faste møtene mellom leder og verneombud skal legge til rette for en god dialog og informasjonsutveksling om arbeidsmiljøsituasjonen ved verneområdet.

Dersom det oppstår særskilte forhold mellom de faste møtene som kan ha betydning for arbeidsmiljøet, skal leder innkalle til møte så raskt som mulig.

Hovedverneombudet deltar på ledelsens årlige gjennomgang av HMS for de ulike hovedverneområdene.

K-HVO skal samarbeide med avdelingene i fellesadministrasjonen og arrangere opplæring av UiTs verneombud i internt og eksternt HMS-regelverk.

5.2 Faste møter mellom verneombud

Følgende møter mellom universitetets verneombud er fastlagt:

- K-HVO og HVO: I forkant av AMU-møter, møter med universitetsledelsen og ellers ved behov
- HVO og VO: Kvartalsvis
- K-HVO, HVO og VO: Skjer ved de faste VO-samlingene som arrangeres for alle verneombud ved UiT.

5.3 Utvalg

Verneombud skal møte i følgende utvalg ved UiT:

- Arbeidsmiljøutvalget (AMU): k-HVO er medlem.
- Informasjons-, drøftings- og forhandlingsmøter (IDF-møter): k-HVO deltar ved diskusjon av saker definert i AML § 7-2
- Informasjons- og drøftingsmøter (ID-møter): HVO skal delta møte når det er planer og saker som gjelder rasjonalisering (omstilling) og spørsmål om arbeidstidsordninger jf. universitetets tilpasningsavtale til Hovedavtalen for arbeidstakere i staten. I tillegg bør HVO inviteres til ID-møter der spørsmål som faller inn under AML kap 4 diskuteres.
- HMS-utvalg/-møter: verneombud på nærmeste nivå skal inviteres og delta.

5.4 Tid til å utføre vervet som verneombud

Leder og verneombud skal sikre at verneombudet får tilstrekkelig tid til å utføre vervet. Partene skal i fellesskap vurdere hvilke eventuelle konsekvenser vervet får for verneombudets ordinære oppgaver og vurdere konkrete løsninger. Dette bør gjøres i starten av verneombudsperioden.

HVO skal i likhet med VO sikres tilstrekkelig tid til å utføre vervet. For HVO skal det gis frikjøp i henhold til gjeldende særavtale.

Dersom det oppstår uventede situasjoner som medfører at vernearbeid må utføres utover alminnelig arbeidstid etter arbeidsmiljøloven § 10-4, skal det godtgjøres som overtid, jf. arbeidsmiljøloven § 6-5 (3).

Om det oppstår uventede situasjoner som krever at verneombudet griper inn, har verneombudet rett til å avbryte sine ordinære arbeidsoppgaver. Skjer det, skal verneombudet orientere leder.

6. Referanser

- Arbeidsmiljøloven
- Forskrift om systematisk HMS-arbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning
- Hovedavtalen for arbeidstakere i staten og universitetets tilpasningsavtale til Hovedavtalen
- HMS-regelverk ved UiT: <https://uit.no/iknowbook/793352>